

Raad en Daad voor Uitvoeringsprogramma Natuur

foto Michiel Wallis de Vries

Overheden en terreinbeheerders die bij de uitvoering van Programma Natuur tegen kennisvragen aanlopen, kunnen voor Raad en Daad terecht bij het Kennisnetwerk Ontwikkeling en Beheer Natuurkwaliteit.

> Sinds 1989 doet het Kennisnetwerk OBN onderzoek voor beheer en beleid op het gebied van natuurherstel. Het ministerie van LNV heeft besloten om dit Kennisnetwerk ook in het Uitvoeringsprogramma Natuur een rol te geven. Het programma zal naar verwachting immers allerlei uitvoeringsvragen, beleidsvragen en vragen van meer fundamentele aard oproepen. LNV stelt tot 2023 3,3 miljoen euro beschikbaar voor het uitvoeren van toegepast wetenschappelijk onderzoek. Het idee is dat de betrokken beheerders en overheden samen met de OBN-onderzoekers voorstellen indienen voor onderzoeken waarvan de antwoorden helpen bij het uitvoeren van concrete projecten in Programma Natuur. Een deel van het budget is bedoeld voor de zogenaamde Raad-en-daad-projecten. Terreinbeheerders en overheden kunnen met hun vragen terecht bij het OBN. Voor de beantwoording wordt geen nieuw onderzoek uitgezet, maar gebruiken de OBN-deskundigen beschikbare resultaten en ervaringen, die op een nieuwe manier gebundeld worden. In het Uitvoeringsprogramma Natuur zijn extra mogelijkheden voor deze vorm van adviseren, omdat het kortere trajecten mogelijk maakt, die sterk praktijk- en probleemoplossend gericht zijn.

Voorbeeld 1: Hellingbossen van Limburg

De Zuid-Limburgse hellingbossen zijn van oudsher rijk aan bijzondere soorten. Door veranderend beheer en de overmaat aan stikstof hebben de meeste bossen zich tot een dicht opgaand bos ontwikkeld en is de kenmerkende flora en fauna verdwenen. In de jaren tachtig hebben terreinbeheerders al op enkele plekken hakhoutbeheer geïntroduceerd. Op die plekken is uiteindelijk de typische flora en fauna weer teruggekeerd. De vraag voor de provincie was nu echter: waar liggen de kansrijke plekken om dit traditionele bosbeheer weer te introduceren? Het Deskundigenteam Heuvellandschap heeft op basis van actueel voorkomen van soorten en grondeigendom in korte tijd een kanskaart gemaakt. De provincie Limburg gebruikt deze nu om plekken aan te wijzen waar ze de hellingbossen gaat herstellen.

Voorbeeld 2: krulzuring in de polder

Natuurmonumenten heeft op een aantal percelen in de Eemlandpolder het beheer helemaal afgestemd op weidevogels. Tot voor kort ging dat prima, maar nu komt er opeens overal krulzuring op en de agrariërs die de percelen maaien vinden het maaisel daarom steeds minder geschikt als veevoer. Wat moeten we doen, vroeg Natuurmonumenten aan het OBN. Op basis van een veldbezoek en bodemonsters concludeert het Deskundigenteam Cultuurlandschap dat verdere verschraling tot een gras-kruidenmix voldoende zou moeten zijn om een groot deel van het zuringprobleem op te lossen. Voor een deel zijn de typerende soorten al mondjesmaat aanwezig, zoals pinksterbloem en smalle weegbree maar doelsoorten als veldzuring, echte koekoeksbloem, rood zwenkgras en reukgras ontbreken meestal nog. Om daadwerkelijk op het gewenste plant-beschikbare fosfaatsniveau te komen, is het nodig om nog ongeveer tien jaar verder te verschralen, schatten de onderzoekers in. Het is dus waarschijnlijk een tijdelijk probleem waar Natuurmonumenten mee te kampen heeft.<

Meer informatie over adviesaanvragen staat op de website natuurkennis.nl en is op te vragen bij Geert van Duinhoven, g.vanduinhoven@vbne.nl

foto Wikimedia

Keizersmantel

Krulzuring